

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Агенция за социално подпомагане

Д О К Л А Д

за дейността на Инспектората към Изпълнителния директор на
Агенция за социално подпомагане, относно постъпилите сигнали за корупция
и/или неефективна работа на администрацията, резултатите от извършените
проверки и предприетите мерки по тях
през 2020 г.

За периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. в Инспектората на Агенцията за социално подпомагане (АСП) са постъпили общо **36 сигнала**, от тях един е регистриран чрез портала за сигнали на Комисията за превенция и противодействие на корупцията към Министерски съвет на Република България.

За отчетния период не са постъпили сигнали, съдържащи данни за корупционно поведение, прояви, конфликт на интереси и несъвместимост, както и информация от други звена на Агенцията за социално подпомагане за регистрирани такива.

В обобщен вид твърденията, съдържащи се в сигналите, резултатите от извършените проверки по тях и предприетите мерки са следните:

С твърдения за **неизпълнение на служебни задължения от служители** на АСП са постъпили три сигнала/жалби. Изложената информация в тях е насочена към работата на социален работник от ДСП - Шумен, служители на Отдел „Закрила на детето“ (ОЗД) към ДСП – Варна и на Отдел „Закрила на детето“ към ДСП – Люлин.

В резултат на извършени проверки е установено, че твърденията, касаещи служителя на ДСП – Шумен, са неоснователни. Не са потвърдени данните за неизпълнение на служебни задължения от страна на социалните работници от ОЗД на ДСП – Варна. А сигналът, насочен към социалните работници на Отдел „Закрила на детето“ на ДСП – Люлин, е счетен за нормативно необоснован по отношение на предприемането на необходими действия за осъществяването на закрила на конкретни деца, посочени в сигнала. Установени са пропуски и нарушения в работата на служителите от ОЗД на ДСП – Люлин при водени случаи на деца, във връзка с което на директора на ДСП – Люлин са издадени задължителни предписания за отстраняване на нарушенията.

С твърдения за **законови нарушения** са постъпили общо седем сигнала. В тях са изразени съмнения или данни за допуснати нарушения, както следва:

- Регионална дирекция за социално подпомагане (РДСП) – Габрово във връзка с реализирани процедури за осиновяване на деца при условия на пълно осиновяване;
- ДСП – Сливница при предприета мярка за преместване на дете от Кризисен център за деца;
- ДСП - Красно село по отношение на отглеждането на дете от неговия баща, тенденциозно поведение и изразена пристрастност в изготвени от социалните работници доклади и документи по случая;
- ДСП – Омуртаг - постъпили два сигнала с информация за законови нарушения и финансови злоупотреби при отпускането на целеви помощи за отопление, както и твърдения за оказване на натиск от страна на директора на дирекцията спрямо служителите при изготвяните от тях социални доклади;
- ДСП – Бяла, обл. Русе – относно неправомерно изплащани целеви помощи за отопление на лица, живеещи на територията на с. Копривец;
- Отдел „Закрила на детето“ на ДСП – Добрич при работата му по случаите на две децата. Твърденията са за необективност, укриване и омаловажаване на получени информации и неустановяване на нарушения, при изготвяни от служителите документи, касаещи двете деца, водещи до неефективна работата с тях.

В резултат на предприетите действия и извършени проверки от Инспектората на АСП е констатирано следното:

- в РДСП – Габрово са установени съществени пропуски и нарушения на нормативната уредба, свързани с дейностите по осиновяване на деца. Информирана е Окръжна прокуратура – Габрово. Предприети са действия за търсене на дисциплинарна отговорност по Закона за държавния служител спрямо двама служители на Регионалната дирекция;
- в ДСП – Сливница не са установени нарушения в работата на социалните работници по случая на конкретното дете. Предприетите мерки за закрила спрямо него са съгласно нормативните изискванията;
- в ДСП – Красно село са констатирани пропуски и нарушения в работата на служителите от ОЗД при прилагането на нормативната уредба по закрила на детето. Установено е, че социалните работници са въвлечени в борбата за надмощие между родителите при изготвените доклади до съда, като е известен фокусът за интересите и правата на детето;
- в ДСП - Омуртаг по единия сигнал част от твърдения са потвърдени. Констатирани са нарушения на Правилата за администриране на дейностите по отпускане, начисляване, изплащане и/или възстановяване на социални плащания, предоставяне на социални услуги и предприемане на мерки и дейности по закрила на детето, утвърдени със заповед от Изпълнителния директор на АСП, довели до неправомерно изплатени помощи. В дирекцията е извършена и тематична проверка, при която е констатирано, че отговорните служители не са предприели необходимите

действия за предотвратяване на нарушенията. Предприети са административни мерки за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо директора на ДСП - Омуртаг.

Данните, посочени във втория сигнал, са потвърдени. По отношение на посочените в него конкретните лица и семейства са допуснати пропуски и нарушения в работата на социалните работници при извършените анкети, довели до неправомерно отпускане на целеви помощи за отопление. За тези лица не са взети предвид всички констатирани обстоятелства от социален и семеен характер, както и получената служебна информация от други източници, касаеща определяне правото им на подпомагане. За част от случаите от страна на ДСП – Омуртаг са предприети действия по чл. 14а от Закона за социално подпомагане и по Процедурата за възстановяване на недоброъвестно получени социални плащания.

- Жалбата, касаеща ДСП – Бяла, област Русе, е счетена за анонимна. Извършено е предварително проучване за предприемане на последващи действия, но подателите не са посочили три имени, подписи, адрес за кореспонденция (електронна поща) или телефон за контакт. Описаните в нея данни на подпомагани лица не са достатъчни за извършването на детайлна проверка.

- Сигналът, насочен към ДСП – Добрич, е основателен. Въпреки констатирани пропуски и нарушения в действията на Отдел „Закрила на детето“ по конкретните случаи на децата при предходни проверки, служителите не са променили подхода в работата си, което е довело до негативни последствия за децата. Спрямо децата е предприемана една и съща мярка за закрила в семейна среда, чрез насочване към социални услуги, която няма положителен ефект. Частично са потвърдени данните за неотразяване на обективни факти и омаловажаване на информация. Установени са нарушения на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето при оценяване на получени сигнали за двете деца. Във връзка с установените пропуски и нарушения, на директора на ДСП – Добрич са издадени задължителни предписания. Предприети са административни действия за търсене на дисциплинарна отговорност по Закона за държавния служител и Кодекса на труда спрямо трима служители на ОЗД към ДСП – Добрич.

Твърдения за незаконосъобразни/неправомерни действия или бездействия на служители се съдържат в шест сигнала/жалби. Изложеното в тях е следното:

Два от сигналите са насочени към служителите на Отдел „Закрила на детето“ към ДСП – Пловдив. Единият, засяга работата на социалните работници при управлението на случай на конкретно дете и при управлението на случаи на деца в риск от родителско отчуждение, а другият действията на служители, спрямо интереса на малолетно дете, както и по отношение на предприети мерки за опазване на физическото, психичното и емоционалното му развитие.

В резултат на извършени две проверки в ДСП – Пловдив са установени пропуски и нарушения при прилагането на нормативната уредба, регламентираща дейностите по закрила на детето и пропуски при подготовката и предоставянето на доклади до

съдебни органи. Във връзка с констатираното, на директора на ДСП - Пловдив са издадени задължителни предписания.

Един сигнал е насочен към служители на общинска администрация Варна, относно реда по предоставяне и ползване на Механизма лична помощ на територията на Община Варна и отчетността на асистентите, в случаите когато потребител на лична помощ е и потребител на социални услуги в общността.

В резултат на извършени проверки в ДСП – Варна и Община Варна, райони Приморски и Одесос не са доказани неправомерни действия. Създадена е организация за правилното прилагане на Закона за личната помощ и Наредба №РД-07-7 от 28.02.2020 г. за включване в механизма лична помощ. В Район „Приморски“ е въведена бланка, с която се осъществява контрол на предоставените от асистентите ежемесечни отчети, с цел недопускане на двойно финансиране.

Един сигнал е за конкретен служител на ДСП – Люлин. Относно проявява на безотговорно отношение, несправяне със служебни задължения, както и неетично поведение към ръководството на дирекцията и други служители в нея.

В ДСП – Люлин е извършена проверка. Констатирани са множество нарушения на нормативната база при изпълнението на служебните задължения на конкретния служител. Установено е, че същият с отношението си към свои колеги е допуснал поведение, което накърнява достойнството, правата и интересите на отделната личност, в нарушение на Етичния кодекс на служителите на АСП.

Срещу дейността на Отдел „Социална закрила“ (ОСЗ) на ДСП – Хасково е постъпила една жалба. Същата е подадена по повод спиране на семейни помощи за дете. Твърденията са насочени към служителите, които според подателя, не са потърсили информацията по служебен ред и не са дали възможност на родителите да предоставят документ, доказващ учебната ангажираност на детето и към директора на ДСП – Хасково, относно неспазване на Етичния кодекс и Наредбата за административното обслужване от.

В резултат на извършена проверка в дирекцията, данните за спирането на помощта по чл. 7 от Закона за семейните помощи за деца за конкретното дете, без да е изискано от страна на ДСП - Хасково писмено потвърждение на актуалността на подадената й по служебен път информация, са потвърдени. Не са доказани изнесените факти за проявено непрофесионално отношение от страна на директора на ДСП – Хасково.

Един сигнал, касае работата на отделите „Закрила на детето“ към ДСП – Младост и към ДСП – Слатина във връзка с регистрирани сигнали за две деца. Изнесени са твърдения, че социалните работници не са събрали и анализирали информация от всички възможни източници при наличие на рисък за децата, не са отворили случаи за тяхната закрила и са проявили неприемливо отношение при провеждане на разговори и срещи с майката.

Извършени са проверки в двете дирекции, в резултат на които са установени пропуски и нарушения в работата на служителите по постъпилите сигнали за рисък на

двете деца. Не са събрани данни, доказващи проявено грубо отношение от социалните работници.

Постъпилите сигнали с изразено **недоволство от работата на служителите** са два. Същите касаят дейността на отделите „Закрила на детето“ към ДСП – Бургас и към ДСП – Лозенец.

Изразеното негативно мнение към работата на служителите от ДСП – Бургас е във връзка с искане за незабавна защита на дете и получени отговори по жалби. А това, насочено към служителите на ДСП – Лозенец, е по отношение на подавани в дирекцията множество жалби, сигнали и молби за съдействие.

В резултат на извършени проверки в ДСП – Бургас и ДСП - Лозенец са констатирани пропуски и нарушения при прилагането на нормативната уредба, регламентираща дейностите по закрила на детето. На директорите на двете дирекции са издадени задължителни предписания. Предприети са административни мерки за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо един служител в ОЗД на ДСП - Бургас и един служител в ОЗД на ДСП - Лозенец.

По жалба с изнесени данни за **деца жертви на насилие** е извършена проверка в ДСП - Велинград. Констатирани са пропуски и нарушения на нормативната уредба, регламентираща управлението на случай за закрила на дете в риск. На директора на ДСП - Велинград са издадени четири задължителни предписания.

Пет са сигналите/жалбите, съдържащи данни за **лошо/грубо отношение, дискриминация и неблагоприятна работна среда**.

✓ Такива твърдения са изразили две лица в свои жалби, насочени срещу директора на ДСП - Омуртаг.

В резултат на извършена проверка в ДСП - Омуртаг е констатирано, че са налице междуличностни конфликти между двама социални работници и ръководството на дирекцията. Не са потвърдени данните за проява на дискриминация. Установени са нарушения и нередности при изпълнение на служебните задължения на социални работници, както и неспазване на Етичния кодекс на служителите от АСП. Предприети са действия за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо двама социални работници на ДСП - Омуртаг.

✓ Една жалба е отправена срещу служители на ДСП – Бяла Слатина във връзка с проявено лошо отношение към лице при посещението му в териториалното поделение.

В резултат на извършена проверка информацията не е потвърдена.

✓ Друг сигнал съдържа данни за влошена работна среда, междуличностни конфликти и неспазване на работното време от служители на Дирекция "Социално подпомагане" - Габрово.

Във връзка с уточняване на допълнителни данни, касаещи посочените в сигнала обстоятелства, до подателя е изпратено писмо. Същият не е предоставил необходимите за разглеждането на сигнала данни, поради което сигналът е счетен за анонимен и като такъв не е разгледан по същество.

✓ В сигнал, постъпил чрез електронния портала за сигнали на Комисията за превенция и противодействие на корупцията към Министерски съвет на Република България, са посочени твърдения за проявено лошо отношение от социален работник на ДСП – Монтана към лице, живеещо на територията на Община Бойчиновци, както и нежелание от страна на служителя да предостави на лицето информация, даваща яснота за правото му на подпомагане.

В резултат на извършена проверка в ДСП – Монтана твърденията не са потвърдени. Установено е, че обслужването на граждани в Община Бойчиновци не отговаря на Вътрешните правила за организация на административното обслужване в АСП.

✓ В един сигнал са посочени твърдения за грубо отношение и пристрастност в работата на социален работник в Отдел „Закрила на детето“ на ДСП - Красно село при разглеждането на подадена в отдела жалба.

В резултат на извършена проверка са констатирани пропуски в работата на социалните работници при извършени от тях проучвания по сигнали за конкретни деца. Не са потвърдени съмненията за пристрастност в действията на служителите.

Починало дете след предприета мярка за закрила:

По жалба от родител, за чието дете е предприета мярка „полицейска закрила“ и същото е настанено в приемно семейство, като броени дни след това детето е починало, е извършена проверка в ДСП - Велики Преслав и ДСП – Търговище. Установени са множество нарушения в работата на служителите от отделите „Закрила на детето“ в двете дирекции, както и пренебрегване на важни за мярката за закрила обстоятелства. Допуснати са груби пропуски и подценяване на здравословното състояние на детето.

Във връзка с констатираните нарушения при прилагането на нормативната уредба, регламентираща дейностите по закрила на детето, са предприети действия за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо двама служители на ДСП - Велики Преслав и един служител на ДСП – Търговище.

Данни за **неспазване на противоепидемичните мерки** от служителите на Дирекция „Социално подпомагане“ - Люлин и други твърдения, насочени срещу директора на същата дирекция, са изложени в един сигнал, изпратен по компетентност в АСП.

Относно данните за неспазване на въведените в страната противоепидемични мерки от служители на Дирекция „Социално подпомагане“ - Люлин е извършена проверка от Столичен инспекторат. Констатирано от него е, че служителите на ДСП - Люлин спазват изискванията на противоепидемичните мерки и носят маски, покриващи носа и устата. Във връзка с посочените други твърдения в сигнала е извършено предварително проучване по реда на чл. 32, ал. 1 от Наредбата за структурата и минималната численост на инспекторатите, реда и начина за осъществяване на дейността им и взаимодействието със специализираните контролни органи. Сигналът е счетен за анонимен и като такъв не е разгледан по същество.

По общо десет сигнала/жалби или писма, съдържащи **други** твърдения, насочени към работата на ДСП – Сливен, ДСП – Бургас, ДСП – Младост, ДСП – Лозенец, РДСП – София-град, ДСП – Търговище, ДСП – Сандански и Община Поморие, Инспекторатът е предприел следните действия:

- ✓ Извършена е проверка по сигнал с твърдения, че лице, жител на гр. Сливен, не фигурира в списъците на Български червен кръст (БЧК) – Сливен за раздаване на хранителни пакети за нуждаещите се хора. Установено е, че същото лицето е получило пакети с хранителни продукти чрез БЧК гр. Сливен през 2019 г. и началото на 2020 г. Във връзка с избягването на двойно финансиране, лицата могат да получат хранителни продукти само като представители на една група. Във връзка с въведеното извънредно положение, допълнително са предприети мерки за приоритетно подпомагане с хранителни продукти на лица с ниски доходи, намиращи се в затруднена социална ситуация. След допълнително идентифициране на нуждаещи се хора, лицето е включено в списъка на предприетата кампания.
- ✓ По жалба срещу лице, в качеството му на директор на ДСП – Бургас, с изразена неудовлетвореност от получен отговор, относно друга предходна жалба, е извършена проверка в Дирекция „Социално подпомагане“ – Бургас. Данните не са потвърдени. Посоченото длъжностно лице не е директор на ДСП – Бургас и няма отношение към работата по случая. Приложена е адекватна мярка за закрила в семейства среда на посоченото в жалбата дете.
- ✓ Проверката в ДСП – Младост е извършена във връзка с поставено искане за предоставяне на документи за три деца, осиновени от семейство в чужбина. За децата е счетено, че са били жертви на сексуална злоупотреба преди осиновяването им, по време на предприета спрямо тях мярка за закрила – настаняване в приемно семейство. Не са констатирани пропуски в работата на служителите от ОЗД към ДСП – Младост по случаите на трите деца. Спазени са изискванията на Наредбата за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях. В изгответните за децата индивидуални психо-педагогически характеристики липсват данни и индикации за злоупотреба или малтретиране от страна на приемните родители.
- ✓ По повод данни за неизпълнение на разпорежданията на директора на РДСП – Бургас от директора на ДСП – Бургас и неправилно разпределение на задачите между служителите в ОЗД е извършена проверка в Дирекция „Социално подпомагане“ – Бургас. Не са потвърдени данните за неизпълнение на служебни задачи от директора на дирекцията. Установена е добра комуникация между отделите. Допуска се неравномерно разпределение на задачите в Отдел „закрила на детето“, но същото е породено от спецификата на работата и голямо текучество на служители.
- ✓ Извършена е проверка в РДСП – София град. Поводът за това законосъобразното прилагане на нормативната база при осиновителна процедура за конкретно дете, вписано в регистъра на деца, които могат да бъдат осиновени при условия на пълно осиновяване. Констатирани са съществени пропуски и нарушения на

дейностите по осиновяването на детето. Предприети са административни действия за търсене на дисциплинарна отговорност спрямо двама служители на РДСП – София-град.

✓ Относно жалба, съдържаща информация, че подателят не е включен в целевата програма "Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация - 2020 г.", предоставяна от Община Търговище, е изискана информация от директора на ДСП – Търговище.

Установено е, че лицето има издадено направление за включване в Механизма "Лична помощ" и назначен личен асистент, като част от ангажиментите и отговорностите на асистента са: приготвяне на храна и подпомагане при хранене, които не кореспондират с основната дейност по Програмата.

✓ По повод информация за трагичен инцидент с деца от гр. Сандански е извършена проверка в ДСП - Сандански. Констатирани са пропуски и нарушения при осъществено социално проучване по постъпили призовки от Районен съд - Сандански, касаещи двете деца. Във връзка с установеното, на директора на ДСП - Сандански са издадени задължителни предписания. Предприети са административни мерки и за търсене на дисциплинарна отговорност по Закона за държавния служител спрямо един служител на ДСП - Сандански.

✓ Проверка е извършена в Община Поморие по реда на чл. 37 от Закона за личната помощ по повод жалба с изразено несъгласие от прекратен трудов договор на личен асистент, поради преосвидетелстване на ползвателя на личната помощ, както и наложени административни санкции.

Констатирани са пропуски при прилагането на нормативната база, регламентираща включването на лица в Механизма "Лична помощ", както от страна на доставчика Община Поморие, така и неспазване на изискванията й от страна на асистента и ползвателя на лична помощ. Не е потвърдена информацията, че лицето е освободено неправомерно от задълженията си на асистент, както и че удържаните суми са неправомерни. Направените удържки от трудовото му възнаграждение са в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравно осигуряване. Във връзка с констатираното, на доставчика на услугата - кмета на Община Поморие са дадени 10 броя задължителни предписания.

✓ Извършена е проверка на работата на служителите от отдели „Закрила на детето“ на ДСП – Младост и ДСП – Лозенец във връзка с постъпило писмо, съдържащо негативно мнение към предприети действия от служителите, касаещи възстановяване на връзката между майката и дете, спрямо което е предприета мярка за закрила – настаняване в семейство на роднини и близки. Писмото съдържа данни за грубо и непрофесионално отношение към майката от страна на служител в Отдел „Закрила на детето“ на ДСП – Лозенец, както и че доверието на майката към работещите по случая на детето е изгубено.

Установени са пропуски и нарушения в работата на служителите от отделите „Закрила на детето“ на двете дирекции по конкретния случай. Отхвърлени са твърденията за грубо и непрофесионално отношение към майката от страна на

посоченияя служител, както и данните, касаещи неуспешност при организираното предаване на детето. Служителите и от двата отдела са водили разговори с майката и детето, организирали са екипни срещи, в т.ч. и с участието на доставчици на социални услуги, с цел подобряване на взаимоотношенията майка-дете, във връзка с изпълнение на съдебното решение и връщането му при майката.

✓ Извършено е предварително проучване по жалба, с изразено недоволство от получен отговор от Агенцията за социално подпомагане по повод предходна жалба от подателя. По първата жалба Инспекторатът е извършил проверка и е изпратил писмен отговор до подателя. Същият не е потърсен от лицето и е върнат в цялост. В тази връзка жалбата е предоставена на Дирекция „Закрила на детето“, тъй като не касае представения от Инспектората отговор.

С уважение,
ДИМИТЪР АРНАУДОВ
Ръководител Инспекторат

**Чл. 4, §2 и чл.6, §3 от
Регламент (ЕС)
2016/679**